

Dienos naujienos

DAILY NEWS

REDAKCIJA: KEMPTEN, LITHUANIAN CAMP, ROTTACHSTR. 15 / II BL. 41 K./ TELEF. NR. 3211/15

Nr. 225/412/

Antradienis, 1946.X.1

IŠ VISO PASAULIO

- ISTORINĖ NURNBERGO BYLA eina galop. Tarptautiniame militariniame tribunole vakar pradėta skaityti 21 buv. nacių vadui ir jų organizacijoms teismo sprendimo motyvavimas. Kaip sakoma iš Londono, teismo rūmai dėl saugumo stropiai apstatyti policija ir šarvuočiais. Salė pilnutėlė žiūrovų. Per 200 žurnalistų iš 20 kraštų spaudos galėjęjo: Nemaža uniformuotų žiūrovų. 4 teisėjai su savo padėjėjais už stalo. Kaltinamųjų veidai supilkęję, veiduose pasidarę dar gilesnės raukšlės. Salėje didelė rimtis. Visi kaltinamieji idėmūs, išskiriant Hessą, kuris kaip mokinyš dairosi ir kažką su savim kalba, dėl to sprendime turėsią būti pasakoma ir apie jo normalumą. Sauckelis dairosi į galereją, tarsi ieškodamas draugų. Sprendimo skaitymas taip atliekamas, jog jį gauna skaityti visi teisėjai po dalį. Pirmasis ramiu balsu, tuoj pat verčiant į vokiečių kalbą, pradėda skaityti britų teisėjas lordas Lawrence, apžvelgdamas šios bylos raidą ir fazes nuo to laiko, kada 1945 m. rugpiūčio 8 d. Londone keturi sąjungininkai - D. Britanija, JAV, Prancūzija ir Tar. Rusija - susitarė dėl bylos ir jos procedūrą suformulavo tam tikroje chartoje. Per 403 posėdžius nuo bylos pradžios 1945.XI.20 iki š.m. rugpiūčio 30 d. išnagrinėti milžiniški kaltinamosios medžiagos kiekiai. Skaitytą vakar sprendimų motyvus, paliestas gynėjų priekaištas dėl atgal veikiančios teisenos, kad kaltinamieji dėl bylai taikomo įstatymo nebuvimo negalėję būti teisiami. Pareikšta, jog teisės supratimas vystosi ir tobulėja, be to, čia turima reikalo su faktais, o ne su procedūra. Ryšium su tuo priminta Haagos konvencija, Kelogo paktas. Atremtas taip pat teisinimas, kad kaltinamieji veikę vado įsakomi, pabrėžiant, jog apie vyriausybės asmenų imunitetą negali būti kalbos valstybė, kur negalioja tautų teisė; tai tik švelpinanti aplinkybė. Po to duota apžvalga nusikaltimų, kurie įvykdyti organizuojantis NSDAP Vokietijoje, rengiant puolamąjį karą ir išardant taiką, paskui atliekant nusikaltimus siauresne prasme, pažeidžiant karo teisę ir nusikalstant humaniškumui. Puolamojo karo, iš anksto suplanuoto, nusikaltimai šiuo atveju laikoma Austrijos ir Čekoslovakijos okupaciją, paskui Lenkijos užpuolimą, invaziją Danijon, Norvegijon, Belgijon, Olandijon ir Luksemburgan, taip pat Jugoslavijon ir Graikijon, pagaliau Tar. Sąjungos užpuolimą /apie Klaipeją per radiją negirdėta!/. Ypač ryškiai Rusijos užpuolimas suplanuotas, iš anksto numatant kraštą išplėsti, gyventojus deportuoti prievartos darbams ir išžudyti. Pradėjus karą, brutaliai laužyta karo teisė: sunaikinti kraštai, žudyti belaisviai, net lakūnai. Ypač nežmoniška žiauriai elgtasi su rusų belaisviais, kurie tiesiog būdu buvo marinami, net medicininiais eksperimentams naudojami, pvz., 1943 m. rengiantis bakteriniam karui. Nemažiau žiaurių patyrė ir civiliniai gyventojai užimtosiose srityse, kur jie buvo persekiojami, išnaudojami ir žudomi. Buvo imami ikaitai: Už vieno vokiečio nužudymą turėjo atsakyti 50-100 žmonių gyvybių. Paastrinti tardymo metodai, įvestas terorizavimas. Pagal planą vykdyta mirtis deportuotiesiems koncentracijos lageriuose su dujų kameromis ir deginimo krosnimis. Prievartos darbams, vykdamas medžiokles butuose; gatvėse ir net bažnyčiose, Vokietijon išgabenta iš užimtųjų kraštų 5 mil.

žmonių, iš kurių, pasak paties Sauckel; nė 200.000 nebuvo savanorių NSDAP programoje iš anksto stovėjo žydų žudynės ir jos įvykdytos: Kauno, Dubno ir kitose stovyklose įvykdytos masinės žydų žudynės. Vien Auschwitzo koncentracijos stovykloje išžudyta 2,5 milijono. Su aukomis buvo atliekami įvairūs eksperimentai ir t.t. Toliau teismas konstatavo, kad ir nacių organizacijos yra kaltintinos. Sprendimo neličiami tik tie jų nariai, kurie iš nežinojimo įstojo arba kurie buvo prievarta įjungti, be to, tie, kurie prieš 1939.IX.1 iš organizacijų išstojo. Vakar baigiantis 7 val. užtrukusiam posėdžiui, paskelbtas sprendimas nacių organizacijoms. Nusikaltėlių organizacijomis paskelbtos: tam tikra NSDAP Föhrerio korpo grupė, SS, SD ir Gestapo. Buvę tų organizacijų nariai gali būti traukiami teisman. Nenusikaltėlių organizacijomis paskelbtos: SA, Reicho vyriausybė, OKW ir gen.štabas. Tačiau teismas konstatavo, kad prieš daugelį pastarųjų organizacijų buv. narių gali būti iškeliami atskiri procesai. SA kaip organizacija tevaidinusi mažą rolę ir visumoje nepakaltinama. Reicho vyriausybės kabinetas nebuvo kokia vieninga grupė ar organizacija, susidėjo iš nedaugelio žmonių, kurie gali būti skyrium kaltinami. Panašiai OKW ir gen.štabas. Šiandien Nūrnbergo teisme laukiama paskelbiant sprendimo atskirioms kaltinamiesiems. Bavarijos ir Gross-Hesseno ministrai vokiečiai, dalyvauja sprendime, Beromünsterio žiniomis, pareiškę, jog čia teisminiai argumentai esą nesugriaujami. "New York Times" vakar Miss Mc Kormik vakar pažėgėjo, jog Nūrnberge sprendimo laukia vyrai esą nelyginant "išdege pelenai". Jie uždegė ugnį, kuri nusiaubė visą pasaulį.

- DEBATAI DĖL DUNOJAUS LAIVYBOS vakar buvo taikos konferencijos ekonominė komisija Balkanams. Londono žiniomis, JAV atstovas pasiūlęs Rumunijos taikos sutarčiai klauzulę, pagal kurią Dunojaus laivyba turinti būti laisva visoms valstybėms. D. Britanijos atstovas palaikęs tą pasiūlymą, o Rusijos atstovas pasisakęs prieš, nes ~~xxx~~, girdi, tai pažeistų Dunojaus valstybių suverenumą. Paskui 9 balsais prieš 5 priimtas Prancūzijos kompromisinis pasiūlymas, pagal kurį 1/Dunojus turi būti laisvas visų valstybių prekybiniam laivams ir 2/Rumunija įpareigojama po 6 mėn., kai bus su ja pasirašyta taikos sutartis, dalyvauti Dunojaus klausimams sušauktoje konferencijoje, kur susirinks keturių didžiųjų valstybių ir Dunojaus valstybių atstovai naujam Dunojaus statutui sudaryti. Prieš šį Prancūzijos siūlymą balsavo Rusijos, Gudijos, Ukrainos, Čekoslovakijos ir Jugoslavijos atstovai. Prieštaraujant sovietams, ten pat vakar priimtas 14 balsų prieš 5 JAV pasiūlymas įtraukti Italijos sutartin klauzulę, pagal kurią Italijos teritorija galės būti panaudojama jungtinių tautų civiliniam oro susisiekimui.

- PABĖGĖLIŲ ORGANIZACIJOS STATUTO PROJEKTAS, Londono žiniomis, susilaikant Rusijos, Ukrainos ir Jugoslavijos atstovams, esąs jau priimtas Ūkio ir Socialinės Tarybos posėdyje New Yorke. Jis rugsėjo 23 d. bus pateiktas JTO pilnates suvažiavimui.

- GEN. EISENHOWERIS, kaip sakoma iš Londono, spaudos atstovams Berlyne pareiškęs, kad pasaulyje per daug esama pesimizmo. Generalo manoma, tarptautinis bendradarbiavimas auga, tatau rodo ir Kontr. Tarybos pavyzdys. Ekonominė Vokietijos vienybei padaryta pradžia, bendradarbiaujant JAV ir D. Britanijai.

- NAUJA NOTA, Londono žiniomis, JAV vyriausybė pasiuntusi Jugoslavijai, kuri kaltinama Venecijos Julijos zonoje nepaisanti sąjungininkų militarinių potvarkių. Be to, protestuojama prieš pikta propagandą, kuri varoma ryšium su rugsėjo 9 d. kelių jugoslavų kareivių suėmimu. Trieste, Beromünsterio žiniomis, civiliai gyventojai

akmenimis aprėtę 10 amerikiečių karių. De Gasperi, New Yorko žiniomis, kelias naują pasiūlymą dėl Triesto problemos sprendimo. Esą siūloma tą klausimą vieneriems metams atidėti, per tą laiką tiesiogiai bandytų susitarti Italija ir Jugoslavija, o jei nepasisektų - tas klausimas būtų perduotas JTO.

- TURKIJA, Muncheno žiniomis, jau pasiuntusi D. Britanijai paskutinės Rusijos notos nuorašą.

- PIETINĖJ-PERSIJOJ vis dar neramu. Muncheno žiniomis, sukilėliai užėmė vieną svarbų miestą, o vyriausybė įsakiusi tą vietą bombarduoti.

- MANDŽŪRIJOJE kinų komunistų vyr. būstinė, kaip Beromūsteris praneša, skelbianči visuotinę mobilizaciją. Vakar Maskvos radijo komentatorius, liesdamas Stalino interview pareiškimą dėl amerikiečių igulų atitraukimo iš Kinijos, pranešė, kad šiaurinėj Kinijoje girdisi šūkiai: "Šalin iš Kinijos!" Tik reacionierių elementai palaiką amerikiečius. Komentatoriaus pareiškimu, amerikiečių dalinių buvimas Kinijoje reiškia siekimą "pasaulinio viešpatavimo amerikiečių concernams". "Stars a. Stripes" /IX.22/ rašo, jog JAV karinių reikalų komiteto du nariai reikalauja, kad Rusija paaiškintų apie paslaptinę 1 milijono japonų kariuomenės dingimą iš Mandžūrijos.

- GRAIKIJOJE, Frankfurto žiniomis, karalius Jurgis savo kalboje per radiją kvietęs tautą vienybėn ir užmiršti nesantarvę. Rusijos ir Jugoslavijos dipl. atstovai, kaip Hamburgas pranešė, raštu oficialiai atsiprašę dėl ligos negalėję dalyvauti Graikijos karaliaus grįžimo iškilmėse. Min. pirm. Caldaris tarėsi su opozicinių partijų vadais dėl naujo vyriausybės kabineto sudarymo. Graikų banditai vėl užpuolę susisiekimo kelius tarp Atėnų ir Solonikų ir juos išardę. Apie Graikijoje vykstančias kovas tarp graikų kariuomenės ir sukilėlių partizanų rašo "Die Neue Zeitung" /Nr. 78, IX.30/ pasaulio politikos apžvalgoj tarp kitko šitaip: "Policija su sukilėlių daliniais Makedonijoje ir Tesalijoje negalėjo susidoroti. Vien vakarinėj Makedonijoje buvo skirtos dvi reguliarios armijos brigados. Jos atžavo Deskatą, vieną iš trijų partizanų sričių. Kitos dvi yra į šiaurę nuo Janninos prie Albanų sienos ir Olimpo srityje. Komunistų karinio vado tikslas sužlugti tuos tris atramos punktus ir tuo būdu atskirti Makedoniją nuo Graikijos. Partizanai puikiai ginkluoti: Jie naudoja ne tik šautuvus, automatus ir kulkesvaidžius, bet norėtų net turėti patrankų, šarvuočių ir kitų sunkiųjų ginklų. Dvi britų divizijos bando kraštą išlaikyti ir apsaugoti jo sienas, tuo tarpu graso kurstymai iš Albanijos, Jugoslavijos ir Bulgarijos. Britų daliniai, žinoma, negali būti panaudojami dabartiniais neramumams nuslopinti, bet min. pirm. Caldaris nurodė į padėties rimtumą ir pareiškė, kad graikų vyriausybė ims visų reikalingų žygių, kad nugalėtų "iš užsienio karą", kurio vadai siekia priėjimo prie Egėjo jūros. Graikų vyriausybė kaskart pateikia britų užs. reik: ministerijai modžiagos, iš kurios aiškėja, kad sukilėliai ginklų paramos gauna iš Albanijos ir Jugoslavijos.

- JAV KARIUOMENĖS Arktikos grupė, kaip Maskva praneša, rengiasi atlikti pratimus šiaurės poliarinėmis sąlygomis. Tam esą skirta 700-800 automašinių. "Stars a. Stripes" /IX.22/ rašo: "JAV aviacijos vadovybė tik dabar paskelbė apie bandymus Aliaskoje su raketomis, valdomaisiais syvediniais ir elektroniniais prietaisais. Ypač tirinama šalčio įtaka šaudmenims ir tepalams.

- CHURCHILLIS, Beromūsterio žiniomis, iš Briuselio jau sugrįžęs Londonan.

4

- AGRAMO ARKIVYSK. STEPINAJEČ BYLA, Londono žiniomis, jau prasidėjusi Belgrade. Kaltinamasis arkivyskupas pareiškęs, jog jis nėra nei karo nusikaltėlis, nei valstybės išdavikas, ir tas teismas reiškias dalį priemonių organizuotam Kat. Bažnyčios persekiojimui Jugoslavijoje.

- KARD. FRINGS, Kolno arkivyskupas, sekmadienį Londono katalikų katedroje pasakė pamokslą, dėkodamas už jį pakvietimą į Angliją ir leidimą apsilankyti vokiečių belaisvių stovyklose.

- VALST. MIN. HYND po 4 dienų lankymosi Austrijos britų zonoje ir Vienoje, Londono žiniomis, pareiškęs, kad keturi užs. reik. ministrai turėtų kiek galint greičiau sudaryti sutartį su Austrijos vyriausybe. Joks britų politikos vyras nepalaikys Austrijos suskaldymo. Jau laikas Austrijai dalyvauti ir užsienio politikoje. Gen. Kurasov, sovietų vyr. vadas Austrijoje, to pat radijo žiniomis, pasakęs, jog Stalino interview austrų tautos buvęs sutiktas su džiaugsmu. Sovietų tikslas esąs atstatyti Austriją kaip nepriklausomą, demokratinę valstybę.

- JUNGTINIŲ TAUTŲ SĄVAITĖ atidaryta sekmadienį visoje Anglijoje. Londono žiniomis, visose bažnyčiose per pamokslus pareikšta, kad JT yra taikos laidas. Per 100 įvairių partijų atstovų pasakė kalbas visame krašte. D. Britanijoje įsisteigusią JT draugiją turinti apie 500 skyrių su 60.000 narių. Esą siekiama kiekviename kaime įsteigti tos draugijos skyrius, kurie dirbtų dėl JT įgyvendinimo.

VIETOS ŽINIOS

- ROŽANČIAUS PAMALDOS pradedamos šiandien mūsų koplyčioje. Jos bus per visą spalio mėnesį kasdien 19 val.

- ANGELŲ SARGŲ DIENA - rytoj bus mūsų vaiko darželio šventė. Visi vaikai renkas 9 val. darželin, o 10 val. koplyčioje bus mišios.

- MŪSŲ INŽINIERIŲ DRAUGIJA įteikė komiteto pirmininkui savo visuotinio susirinkimo /IX.24/ išrinktųjų įgaliotinių vardu raštą, kuriuo pareikštas pageidavimas, kad mūsų kolonijos imonių vedėjais, kur reikalinga atitinkamo patyrimo, būtų skiriami inžinieriai, o ne kitų kurių specialybių žmonės.

- KEMPTENE, kaip šįryt Beremunsteris pranešė, amerikiečiams sekmadienį surengus vaikų šventę, einant žmonėms per Illerio upę, įlūžo tiltas. 4 žmonės žuvę ir apie 300 susižeidę.

- ILLERIO TILTUI GRIUVUS, kaip mums pranešama, prie gelbėjimo žmonių aktyviai prisidėjo kai kurie mūsų skautai ir kiti kolonijos gyventojai. Gražiai pasirodžiusiems vaikų šventėje mūsų skautams vadovavo psikt. B. Juodelis.

- KOLONIJOS GYVENTOJA V.G. mūsų pradžios mokyklos vedėją p. Girdžiūną atsiprašo už padarytą jam įžeidimą vaikų šventės metu.

- SIŪLOMA DARBO: 1/Unros darbo įstaigos dir. Miss Sioldmak savo privačiam butui aptarnauti ieško dviejų moterų. 2/Amerikietė ponis ieško moters, kuri prižiūrėtų jos vaikus, kol jai tenka rūpintis dokumentais į JAV išvykti. Suinteresuotos moterys kreipiasi į Unros darbo įstaigos lietuvių langelį.

- MIESTE GYVENANTIEJI lietuviai nuo spalio 5 d. Unroje /Sedanstr. 10/ galės gauti naujas kuro korteles žiemos sezonui. Atsiimant korteles, reikia turėti visų šeimos narių žalius lapus.

- DN PRENUMERATĄ galima apsimokėti per biuletenio išdalintoją ir pašte ligi spalio 5 d.

- ANGLŲ KALBOS VERTĖJAS, -4 reikalinga mūsų darbo įstaigai. Suinteresuotieji kreipiasi tenai pat.